

Doar știința poate rezolva imparțial conflictul dintre apicultori și fermieri, dar ultimul cuvânt va aparține Uniunii Europene!

Автор(и): Емил Иванов

Дата: 13.02.2017 Брой: 2/2017

*Interviu cu expertul de top în protecția plantelor **Plamen Lazarov** pe tema extrem de sensibilă a pro și contra producției, comerțului și utilizării produselor insecticide din grupul neonicotinoizilor. Cazul stârnește un mare interes public și în țara noastră, deoarece indubitabil privește atât viața și starea de sănătate a albinelor, cât și cultivarea și protecția culturilor agricole de înaltă importanță economică. Totuși, această situație problematică s-a dovedit a fi un mediu bun pentru alimentarea temerilor, a speculațiilor și a comentariilor incompetente. **Partea I***

Domnule Lazarov, recent s-a reluat discuția despre interdicția produselor de protecție a plantelor care conțin substanțele active imidacloprid, tiametoxam și clothianidin. Sunt efectele lor dăunătoare cu adevărat atât de semnificative?

„Adevărul este rar pur și niciodată simplu.”

Oscar Wilde

Interdicția utilizării produselor de protecție a plantelor (PPP) care conțin una dintre cele trei substanțe active – clothianidin, tiametoxam și imidacloprid – este dictată de o serie de factori obiectivi și subiectivi. Atunci când a fost introdusă interdicția tratării semințelor și a solului, iar utilizarea foliară a **neonicotinoizilor*** a fost restricționată, nu existau dovezi solide, incontestabile și categorice ale efectelor dăunătoare ale neonicotinoizilor asupra polenizatorilor. Nici acum nu există. Acest lucru nu înseamnă sub nici o formă că aceste produse nu sunt dăunătoare. Pur și simplu nu există o dovadă științifică concludentă. Dacă ne întoarcem cu aproximativ 4 ani, când a fost adoptată reglementarea pentru interdicția de doi ani a aplicării produselor neonicotinoide, ne vom aminti că interdicția nu a fost acceptată unanim de către cele 27 de state membre ale UE (atunci 28 de state membre UE). Mai mult, a trebuit să aibă loc un al doilea vot pentru a se ajunge la decizia corectă. Astfel, de exemplu, la primul vot Bulgaria s-a abținut, în timp ce la al doilea a votat deja „pentru” interdicție.

Până acum, poziția Autorității Europene pentru Siguranța Alimentelor (EFSA) a fost că **nu există suficiente dovezi ale mortalității albinelor cauzate de neonicotinoizi**.

Este bine cunoscut că PPP-urile nu sunt prietene ale albinelor. La fel de bine este cunoscut că viața omului, sau mai precis nutriția umană, este indisolubil legată de activitatea albinelor. Este un fapt că apicultorii au o problemă serioasă; este tot un fapt că agricultorii au o problemă serioasă. Una dintre aceste două probleme va fi rezolvată, dar cu siguranță doar după studii cu adevărat aprofundate la care trebuie să participe doar știința. Nici producătorii de neonicotinoizi, nici ONG-urile nu tocmai imparțiale nu au un loc în procesul decizional. Există suficiente dovezi ale unor astfel de amestecuri din ambele părți. Dacă acest lucru va continua în viitor, decizia nu va fi imparțială!

După aceste cuvinte ale mele, probabil că mulți vor crede că sunt de partea industriei căreia îi aparțin profesional. Nu este cazul! Atât ca profesionist, cât și ca om, sunt interesat să ajung la adevăr. Dar, așa cum spune Oscar Wilde, acesta este rar pur și niciodată simplu. Iar adevărul trebuie găsit în numele oamenilor. Nu se poate ignora un gând atribuit lui Albert Einstein – „Dacă albina ar dispărea de pe fața Pământului, omului i-ar mai rămâne doar patru ani de trăit.” Dar trebuie să fim limpezi dacă lucrurile se fac în numele naturii și al oamenilor sau în numele profitului. Totuși, nu trebuie să ne imaginăm că profitul poate veni doar și numai din producția, comerțul și utilizarea pesticidelor. Acesta se poate strecura și ca lobby într-o direcție sau alta, și ca interese personale – într-o direcție sau alta.

Și ce ar trebui să întreprindă autoritățile bulgare pentru a rezolva problema?

Este mult mai important să avem la dispoziție rezultatele științifice din studiile deja pe termen lung. În prezent există diverse rezultate ale studiilor atât din partea autorității oficiale pentru siguranța alimentelor EFSA, cât și din partea institutelor științifice. Bulgaria este o verigă în lanț și trebuie să așteptăm atât avizul final al EFSA, cât și decizia Comisiei Europene. Posibilitățile autorităților bulgare de a întreprinde acțiuni altele decât cele prevăzute în cadrul reglementar al UE sunt limitate. Aprobarea sau interzicerea substanțelor active se realizează la propunerea Autorității Europene pentru Siguranța Alimentelor, iar CE ia decizia și emite reglementarea respectivă. În orice moment este așteptată publicarea raportului EFSA, legat de rezultatele celor mai recente studii privind impactul neonicotinoizilor clothianidin, tiametoxam și imidacloprid. Autoritatea competentă, Agenția Bulgară pentru Siguranța Alimentelor (BFSA), trebuie să se conformeze nu agricultorilor, nu organizațiilor de mediu, ci unei decizii adoptate oficial de CE.

Care este rolul Centrului de Evaluare a Riscurilor din Lanțul Alimentar și cum participă această structură la rezolvarea problemei agricultor–apicultor–neonicotinoizi–albine?

„Singurul farmec al trecutului este că el este trecutul.”

„Singura mângâiere pentru lucrurile nebunești

pe care le face cineva este că întotdeauna

îi face plăcere să vorbească despre ele mai târziu.”

Oscar Wilde

Dacă cineva citește motivele pentru înființarea CERLA, precum și avizele oficiale, va vedea cât de precisă este gândirea lui Oscar Wilde. Ceea ce s-a făcut nu a fost o nebulă, ci o insanie profesională din partea conducerii anterioare a Ministerului Agriculturii și Alimentației atunci când a creat Centrul de Evaluare a Riscurilor din Lanțul Alimentar după modelul Autorității Europene pentru Siguranța Alimentelor, iar ei înșiși s-au lăudat cu ceea ce a fost făcut. Poate pentru că toate organizațiile de ramură și un număr mare de experți au avut o părere negativă fără echivoc cu privire la înființarea acestei structuri. Nu pot spune dacă este necesar sau nu. Dar ceea ce se face acolo în domeniul protecției plantelor este duplicarea activităților cu BFSA, întârzieri în procedurile de autorizare și, în practică, activitatea de evaluare a riscurilor este complet absentă. Nu am văzut Centrul să ia o poziție în problema presantă a albinelor și a neonicotinoizilor. Poate am ratat-o, dar cel puțin în spațiul internet nu am găsit avizul lor de expert. În schimb, acest nou organism, creat cu participarea activă a unui specialist în zootehnie care a fost din păcate plasat într-o funcție administrativă înaltă, a „consumat” posturi care ar fi putut fi alocate BFSA pentru numirea de inspecți care să controleze efectiv comerțul și utilizarea PPP-urilor pe teren. În schimb, la CERLA a fost numită o administrație generală de 14 persoane, dar aceste persoane nu exercită control asupra pieței PPP-urilor și a utilizării lor și nu pot ajuta în niciun fel această activitate. Dacă Ministerul Agriculturii și Alimentației ar fi alocat 14 posturi pentru inspecți în protecția plantelor,

aceasta ar fi rezolvat jumătate din problemele cu deficitul de capacitate administrativă din acest sector.

** De dragul conciziei și simplității voi folosi acest termen pentru cele trei substanțe active interzise, deoarece mai există încă patru din acest grup pentru care nu există interdicție de utilizare.*

Urmează...

Așteptați partea a II-a a interviului cu Plamen Lazarov, expert de top bulgar în protecția plantelor.